

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет мистецький

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

Основи сучасної культури

СИЛАБУС

2019 – 2020 навчальний рік

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____ (Т.М. Стрітьєвич)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Розробник: канд. мистецтвознавства, доц. Кириченко О. І.

Ел. адреса: olivki777@gmail.com

Інша контактна інформація: +3805045714 84

Назва дисципліни:	Основи сучасної культури
Спеціальність:	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітньо-професійна програма:	2016
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Форма навчання:	Денна
Курс:	IV
Семестр:	8

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	1,5
Блоків (модулів) –	1
Загальна кількість годин –	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	2
Лекції	12 год.
Практичні, семінарські	6 год.
Лабораторні	год.
Самостійна робота	62 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	
Вид підсумкового контролю:	Диф. залік
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	пререквізити: світова історія, історія України, філософія, культурологія; постреквізити: сучасне образотворче мистецтво

2. Анотація до курсу

Курс «Основи сучасної культури» як одна з фундаментальних фахових дисциплін націлений на формування власного ставлення до складного феномену сучасної культури та її ролі в суспільстві та на навчання використанню отриманих знань у ході професійної діяльності, в процесі вивчення курсу формуються певні компетентності відповідно Стандарту та Освітній програмі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває *загальні компетентності*:

- Розвиток критичного та наукового мислення студентів.
- Здатність володіти державною та іноземними мовами, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, вміння влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність здійснювати пошук, збереження, обробку та редагування професійної інформації з різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; вміти самостійно поглиблювати знання в рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації, прагнути до саморозвитку, постійного підвищення кваліфікації та майстерності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та генерувати нові ідеї (креативність).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність розуміти сутність культурних явищ та використовувати основні аспекти культурного розвитку як засіб формування висококультурної свідомості та естетичного середовища.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

3. Мета та цілі курсу

Метою курсу є ознайомлення студентів з ключовими питаннями розвитку сучасних культурних процесів та їх визначеннями, з термінологією й основними теоретичними поняттями в сфері науки про культуру, з основними рисами, актуальними проблемами та основними тенденціями в розвитку сучасної світової та української культури, з аспектами сучасної культурної антропології та соціокультурними особливостями сучасного культурного простору, визначення місця сучасної української культури у великому обсязі світової культури.

4. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити студентів з ключовими теоретичними питаннями сучасної культури, з системою знань про сутність, загальні закономірності формування та функціонування культури в сучасному суспільстві;
- сформулювати наукове розуміння онтологічної сутності сучасної культури;
- навчити осмисленню в єдиному комплексі теоретичних основ та соціокультурних особливостей сучасної культури;
- розвивати навички толерантного ставлення до етнонаціональної та суспільної різноманітності культурних форм сучасного людського простору;
- навчити об'єднанню загальних теоретичних знань з можливістю їх використання на практиці, можливістю конкретного аналізу суспільних явищ та культурних цінностей;

- виявити світоглядні позиції майбутнього фахівця, його загальну культуру в цілому, здатність використовувати ці надбання у вирішенні актуальних проблем сучасності.

Для освоєння дисципліни необхідні знання, уміння та навикі:

Фахові компетентності:

- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями культурологічної науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасної культури; оцінювати нові відомості та інтерпретації культурних явищ.
- Здатність володіння сучасною культурою наукового гуманітарного дослідження, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- Здатність сприймати новітні концепції в галузі культури, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.
- Здатність використовувати професійні знання у практичній діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.
- Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями.

5. Результати навчання модуля

Після вивчення дисципліни *очікувані результати:*

Знання:

- Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації теоретичних категорій культури.
- Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток.
- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.

Уміння:

- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (-ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових культурних практик.
- Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.
- Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світової та української культури, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з основ сучасної культури у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку культури, впроваджувати український та зарубіжний культурологічний досвід.
- Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

Комунікативні компетентності:

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі.
- Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем культурологічного спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.

Автономія і відповідальність:

- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
- Здатність аналізувати соціально та особистісне значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.
- Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються
- Здатність орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, ефективно працювати в сучасному суспільстві з ринковою економікою, формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

6. Політика курсу

Загальні вимоги:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- Студент повинен відвідувати всі види занять з дисципліни (лекції, практичні) за розкладом.
- Пропущені семінарські заняття з поважної причини студент повинен в обов'язковому порядку відпрацювати, тобто самостійно вивчити тему, здати її викладачеві в призначений час (останній срок – за три дні до початку екзаменаційної сесії), за кожне пропущене заняття студент отримує по 2 додаткових завдання, що відповідають темі. Консультації викладач дає за окремим розкладом, що знаходиться на кафедрі і в деканаті.
- Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в університеті, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати вести заняття, вимикати у час заняття мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань у системі CMS УКУ).
- Студенти мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.
- Всі завдання студент повинен виконувати вчасно, брати активну участь в обговоренні питань на семінарських заняттях. Семестрові роботи здаються в установлений графіком термін.
- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або через систему повідомлень CMS УКУ. На запит зацікавлених студентів, викладач

призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

- Студенти повинні оволодіти навичками використання системи CMS УКУ, оскільки матеріали курсу (модуля) і практичні завдання будуть розміщені в цій системі.

Навчальні вимоги:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу (модуля). Тому для виконання вимог курсу (модуля) студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковою для вивчення теми літературою. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.
- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують літературу до теми, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.
- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.
- Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.
- Ступінь освоєння навчального матеріалу перевіряється тестуванням або іншими засобами контролю. Студенти, які набрали менше 60% за підсумками рейтингового контролю, корегують свої бали за допомогою додаткового залікового завдання, що охоплює весь пройдений матеріал. При цьому набрані бали виставляються по мінімальному рівню.

7. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) /	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	<p>Блок /Модуль I. Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури Тема 1. Основні риси, тенденції та актуальні проблеми сучасної світової культури. Сучасна культурна антропологія</p> <p>1. Специфіка сучасної світової культури. 2. Концепція інформаційного суспільства. 3. Прагматизм як тенденція сучасної культури. 4. Екологічна проблематика в сучасному культурному співтоваристві. 5. Сучасна культурна антропологія. <i>2 год.</i></p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p><u>Проблемно-пошукові питання:</u> 1. Як ви розумієте поняття «вестернізація», «європоцентризм», «етноцентризм»? 2. У чому Ви бачите проблеми створення та дії сучасного глобального інформаційного простору? 3. Як ви розумієте поняття «культурна антропологія» у сучасному соціокультурному просторі? Охарактеризуйте основні підходи до вивчення світу людини (герменевтичний, структурно-семіотичний, постструктуралізм). <i>4 год.</i></p>		Тижень 1-2 – до лабор. заняття
Тиж. 2. 2 акад. год.	<p>Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури Тема 2. Глобалізація та її вплив на сучасні культурні стратегії</p> <p>1. Глобалізація як системне явище. Глобалізація та культура. 2. Релігія і глобалізація. Мистецтво та глобалізаційні процеси. 3. Поняття мультикультуралізму та його проявлення в етнопонаціональних і регіональних суб'єктах культури. 4. Трансформаційні процеси в Україні в умовах сучасної глобалізації. <i>2 год.</i></p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p><u>Проблемно-пошукові питання:</u> 1. Що ви розумієте під поняттям «глобалізаційний процес»? Чому глобалізація є системним явищем? 2. Яким чином співвідносяться релігія і глобалізація, мистецтво та глобалізація? 3. Як ви розумієте поняття «мультикультуралізм»? Яким чином мультикультуралізм проявляється в етнопонаціональних і регіональних суб'єктах культури? 4. Охарактеризуйте специфіку трансформаційних процесів в Україні в умовах сучасної глобалізації. <i>4 год.</i></p>		Тижень 2-3 – до лабор. заняття
Тиж. 3. 2 акад. год.	<p>Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури Тема 3. Специфіка національної самосвідомості в умовах глобалізації</p> <p>1. Національна ідентичність як соціокультурний феномен. Національна ідея.</p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p><u>Проблемно-пошукові питання:</u> 1. Надайте визначення поняття «національна ідентичність». Яку роль відіграє національна ідея та історична пам'ять у формуванні національної ідентичності? 2. В чому полягає національне самовизначення українського народу реаліях сучасної культури? 3. Як ви розумієте поняття «культурна традиція»? Яким</p>		Тижень 3 – до лабор. заняття

	<p>Історична пам'ять.</p> <p>2. Національне самовизначення українського народу.</p> <p>3. Національні культурні традиції та їхня роль у сучасній культурі.</p> <p>Ядро культурної традиції. Ідея «винайдення традиції» Е. Гобсбаума.</p> <p>4. Формування національно-культурної ідентичності українського народу.</p> <p>2 год.</p>			<p>чином забезпечується збереження і трансляція культурних традицій в соціумі?</p> <p>6 год.</p>		
<p>Тиж. 4.</p> <p>2</p> <p>акад. год.</p>	<p>Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури</p> <p>Тема 1. Основні риси, тенденції та актуальні проблеми сучасної світової культури.</p> <p>Сучасна культурна антропологія</p> <p>1. Специфіка сучасної світової культури: вестернізація, європоцентризм, етноцентризм.</p> <p>2. Концепція інформаційного суспільства, створення глобального інформаційного простору.</p> <p>3. Прагматизм як тенденція сучасної культури, її прояви в соціальній сфері та в сфері міжособистісних відносин: економікоцентризм, технократизм.</p> <p>4. Екологічна проблематика і способи її подолання в сучасному культурному співтоваристві.</p> <p>5. Сучасна культурна антропологія: підходи до дослідження культури як світу людини (герменевтичний, структурно-семіотичний, постструктуралізм).</p> <p>2 год</p>	<p>Практичне (семінарське) заняття</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Гатальська С. М. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. К.: Либідь, 2005. 328 с.</p> <p>2. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів. К.: Кондор – Харків: Одісей, 2004. 304 с.</p> <p>3. Матвєєва Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. К.: Либідь, 2005. 512 с.</p> <p>4. Михайло Ю. Антропологія. К.: Дакор, 2008. 424 с.</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Богословский М. Парадоксы культуры ХХ века. Харьков, 2000</p> <p>3. Гіперс З.В. Культурологічний словник-довідник. К., 2006</p> <p>4. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. Наукових статей. К., 2003</p>	<p>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</p> <p>2. Відповіді на питання і доповнення.</p> <p>3. Доповідь/презентація.</p> <p>4. Складання словнику з термінів:</p> <p>культурна антропологія, вестернізація, європоцентризм, етноцентризм, глобальний інформаційний простір, екологічна проблематика у культурі, герменевтика, структурно-семіотичний підхід, постструктуралізм.</p> <p>6 год.</p>	<p>1-4</p> <p>1-3</p> <p>2-6</p> <p>1-2</p>	<p>Тиждень 4</p>
<p>Тиж. 5.</p> <p>2</p> <p>акад. год.</p>	<p>Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури</p> <p>Тема 2. Глобалізація та її вплив на сучасні культурні стратегії</p> <p>1. Глобалізація як системне явище. Співвідношення глобалізації та культури.</p> <p>2. Релігія і глобалізація. Мистецтво та глобалізаційні</p>	<p>Практичне (семінарське) заняття</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Волович О.О. Глобалізація: переваги і загрози для нашої країни. URL: http://od.niss.gov.ua/articles/485/</p> <p>2. Глобалізація и культура: аналитический подход. Сборник научных материалов/ Ответственный редактор Н.В. Тишунина. СПб. Янус, 2003. 172 с. URL: http://aesthetics.philosophy.spbu.ru/upload/userfiles/files/03_glob_kult.pdf</p> <p>3. Горський В. С. Глобалізація культури як проблема України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Spec/2002_20-1/21_gorsky_vs.pdf</p> <p>4. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія</p>	<p>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</p> <p>2. Відповіді на питання і доповнення.</p> <p>3. Доповідь/презентація.</p> <p>4. Складання словнику з термінів:</p> <p>глобалізація, мультикультуралізм, етнологічна культура, регіональна культура, державна культурна політика.</p> <p>6 год.</p>	<p>1-4</p> <p>1-3</p> <p>2-6</p> <p>1-2</p>	<p>Тиждень 5</p>

	<p>процеси.</p> <p>3. Поняття мультикультуралізму та його проявлення в етнонаціональних і регіональних суб'єктах культури.</p> <p>4. Трансформаційні процеси в Україні в умовах сучасної глобалізації. Головні стратегічні пріоритети державної політики в культурній сфері.</p> <p>2 год.</p>		<p>(історія, теорія світової культури XX ст.). Харків, 2004</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. Наукових статей. К., 2003</p> <p>2. Малахова О. Цінності культури в умовах глобалізації. Філософія і політологія в контексті сучасної культури – 2014. Випуск 7. С. 116-119</p> <p>3. Матвєєва Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібн. К., 2005</p> <p>4. Феномен глобалізації. URL: http://library.if.ua/book/64/4754.html</p>			
<p>Тиж. 6. 2 акад. год.</p>	<p>Розділ 1. Теоретичні основи сучасної культури</p> <p>Тема 3. Специфіка національної самосвідомості в умовах глобалізації</p> <p>1. Національна ідентичність як соціокультурний феномен. Національна ідея як рефлексія національно-культурної ідентичності. Історична пам'ять як підґрунтя формування національної ідентичності.</p> <p>2. Національне самовизначення українського народу: історична ретроспектива і культурні сучасні реалії. Українська культура як важливий гарант національного буття у глобалізованому світі.</p> <p>3. Національні культурні традиції та їхня роль у сучасній культурі. Культурна традиція як «відкрита» категорія. Ядро культурної традиції, збереження і трансляція традиції в соціумі. Ідея «винайдення традиції» Е. Гобсбаума.</p> <p>4. Формування національно-культурної ідентичності українського народу в процесі глобальних трансформацій українського суспільства.</p> <p>2 год.</p>	<p>Практичне (семінарське) заняття</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Білик Б.І. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. К.: ДАККіМ, 2007. 112 с.</p> <p>2. Горський В. С. Глобалізація культури як проблема України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Spec/2002_20-1/21_gorsky_vs.pdf</p> <p>3. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія, теорія світової культури XX ст.). Харків, 2004</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. Наукових статей. К., 2003</p> <p>2. Малахова О. Цінності культури в умовах глобалізації. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. 2014. Випуск 7. С. 116-119</p> <p>3. Матвєєва Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібн. К., 2005</p> <p>4. Міщенко М. М. Сучасна культура України (друга половина XX –початок XXI ст.): навч.-метод. посіб. з курсу «Історія української культури». Х.: НТУ «ХПІ», 2014. 156с. URL: https://www.kpi.kharkov.ua/archive/Articles/etic/Mishhenko-M.M.-Suchasna-kultura-Ukrayiny-metodychka.pdf</p>	<p><u>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</u></p> <p><u>2. Відповіді на питання і доповнення.</u></p> <p><u>3. Доповідь/презентація.</u></p> <p><u>4. Складання словнику з термінів:</u> національна ідентичність, національна ідея, історична пам'ять, культурна традиція, трансляція традиції, культурні цінності.</p> <p>6 год.</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 3</p> <p>2 - 6</p> <p>1 – 2</p>	<p>Тиждень 6</p>
<p>Тиж. 7. 2 акад. год.</p>	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 4. Сучасне міське середовище як основа формування культурного простору</p> <p>1. Місто як</p>	<p>Лекція</p>	<p>Презентація, відеоматеріали</p>	<p><u>Проблемно-пошукові питання:</u></p> <p>1. Визначити критерії і фактори міського середовища, що впливають на його формування.</p> <p>2. Яку роль відіграє громадський центр міста у формуванні культурних та цивілізаційних цінностей?</p> <p>3. В чому полягає специфіка основних форм соціокультурної специфіки міста?</p> <p>4. Які нові види міської культури</p>		<p>Тиждень 7</p>

	<p>культурний простір і центр генерування культури.</p> <p>2. Територіально-просторова форма організації містобудівної системи, роль і значення громадського центру як об'єкту духовного споживання. Типи систем (моделей) громадських центрів.</p> <p>3. Форми соціокультурної специфіки міста.</p> <p>4. Вплив технічного прогресу на формування нових видів міської культури.</p> <p>5. Комунікативна культура, ділова культура, імідж-культура.</p> <p>2 год.</p>			<p>Вам відомі, чим вони визначаються?</p> <p>4 год.</p>		
<p>Тиж. 8. 2 акад. год.</p>	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 5. Міфологічні основи сучасної культури</p> <p>1. Міф як культурний феномен. Архетипна конструкція міфу.</p> <p>2. Фактори актуалізації міфу, функціонування міфу в сучасній культурі.</p> <p>3. Міф та архетип як зброя ідеологічних програм державного устрою та політичних систем.</p> <p>4. Міфологізація масової культури.</p> <p>5. Міфологічні конструкти в сучасному культурному просторі України.</p> <p>2 год.</p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p>Проблемно-пошукові питання:</p> <p>1. У чому полягає актуалізація міфу у сучасній культурі?</p> <p>2. Як ви розумієте поняття «картина світу»? Охарактеризуйте особливості сучасної картини світу.</p> <p>3. Яким чином міф працює в умовах сучасної масової та політичної культури?</p> <p>4. На яких архетип них конструктах базується світогляд національної культури?</p> <p>4 год.</p>		Тиждень 8
<p>Тиж. 9. 2 акад. год.</p>	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 6. Цифрова культура, новітні технології в культурі та мистецтві. Соціальні мережі як основа сучасної комунікаційної культури</p> <p>1. Поняття цифрової культури. Інформаційні технології в соціокультурній сфері.</p> <p>2. Віртуалізація сучасного суспільства та особливості мережевої культури, концепції</p>	Лекція	Презентація, відеоматеріали	<p>Проблемно-пошукові питання:</p> <p>1. Як ви розумієте поняття «цифрова культура»? Яку роль відіграють інформаційні технології в сучасній соціокультурній сфері?</p> <p>2. Яким чином інформаційний простір впливає на соціальне структурування суспільства?</p> <p>3. В чому полягає роль соціальних мереж у формуванні нового способу масової комунікації?</p> <p>4. Які види соціальних мереж вам відомі? Яким чином проявляється вплив соціальних мереж на сучасне соціокультурне життя?</p> <p>4 год.</p>		Тиждень 9

	інформаційного суспільства. 3. Мережеві комунікації як універсальний спосіб структурування соціального простору. 4. Види соціальних мереж, їх характерні риси, функції та особливості. 2 год.					
Тиж. 10. 2 акад. год.	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 4. Сучасне міське середовище як основа формування культурного простору</p> <p>1. Місто як культурний простір і центр генерування культури. Критерії міського середовища і фактори, що впливають на його формування.</p> <p>2. Територіально-просторова форма організації містобудівної системи, роль і значення громадського центру як об'єкту духовного споживання, місця накопичення і формування культурних та цивілізаційних цінностей. Типи систем (моделей) громадських центрів.</p> <p>3. Форми соціокультурної специфіки міста: соціальна диференціація; соціокультурна гетерогенність; соціокультурна мобільність; варіативність стратегій поведінки; наявність соціальних груп; інформаційна насиченість міського середовища.</p> <p>4. Вплив технічного прогресу на формування нових видів міської культури: культура і «цифра», Інтернет-культура.</p> <p>5. Комунікативна культура, проблеми комунікації в контексті національних та суспільних традицій.</p> <p>6. Ділова культура та проблеми психологічної адаптації в колективі.</p> <p>7. Імідж-культура та її роль у соціальній адаптації людини і</p>	Практичне (семінарське) заняття	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Гілен Паскаль. Перформуння спільного міста. На перетині мистецтва, політики й громадського життя / Перекл. Ярослава Стріха. К.: IST Publishing, 2019. 120 с.</p> <p>2. Ильин В.Г. Город: образ, концепт, реальность (социокультурный анализ). Ростов-на-Дону: Изд-во Ростовского ун-та, 2003. 248 с.</p> <p>3. Посацький Б. С. Простір міста і міська культура (на зламі ХХ–ХХІ ст.). Монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2007. 208 с.</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Бархин М.Г. Город. Структура и композиция. М.: Наука, 1986. 264 с.</p> <p>2. Большаков О.Г., Якобсон В.А. Об определении понятия «город». История и культура народов Востока (древность и средневековье). Л.: Наука, 1983. С. 21-32</p> <p>3. Город в средневековой цивилизации Западной Европы. Т.1. Феномен средневекового урбанизма. – М.: Наука, 1999. – 390 с.</p> <p>4. Линч К. Образ города / Пер. с англ. В.Л. Глазычева, сост. А.В. Иконников. М.: Стройиздат, 1982. 328 с.</p>	<p><u>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</u></p> <p><u>2. Відповіді на питання і доповнення.</u></p> <p><u>3. Доповідь/презентація.</u></p> <p><u>4. Складання словнику з термінів:</u></p> <p>міська культура, міське середовище, містобудівна система, громадянський центр міста, соціальна диференціація, соціокультурна гетерогенність, соціокультурна мобільність, інтернет-культура, комунікативна культура, ділова культура, імідж-культура.</p> <p>6 год.</p>	<p>1 – 2</p> <p>1 – 3</p> <p>2 - 6</p> <p>1 – 2</p>	Тиждень 10

	формуванні особистісної культури. 2 год.					
Тиж. 11. 2 акад. год.	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 5. Міфологічні основи сучасної культури</p> <p>1. Міф як культурний феномен. Функціонування міфу як способу побудови сучасної картини світу. Архетипна конструкція міфу. 2. Фактори актуалізації міфу, функціонування міфу в сучасній культурі: універсальність міфу як форми моделювання світу; міфологізація дійсності; міф як принцип організації масової свідомості; пошук «національного коріння», «витоків» у контексті нової міфотворчості; міфологізація повсякденності. 3. Міф та архетип як зброя ідеологічних програм державного устрою та політичних систем (на прикладах тоталітарних режимів та сучасних політичних ситуацій). 4. Міфологізація масової культури. Міф та архетип у рекламній діяльності, засоби створення бажань у суспільстві за допомогою використання архетипів у рекламному бізнесі. 5. Міфологічні конструкції в сучасному культурному просторі України. Архетипи національної культури як відображення міфологічних світоглядів української нації. 2 год.</p>	Практичне (семінарське) заняття	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Барт Р. Міф сьогодні. Ролан Барт. Міфології. URL: http://www.opentextnn.ru/man/index.html?id=4694</p> <p>2. Кирилук А. Универсалии культуры и семиотика дискурса. Миф. Одесса, 1996</p> <p>3. Усов Д.В. Технология создания мифов в современном массовом сознании. Символ, миф, обряд: Мат-лы междунар. Научн. конфер. К., 2000</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика. К., 2001</p> <p>2. Леви-Стросс К. Структура мифов. Вопросы философии. 1970. № 7. С. 152 - 165</p> <p>3. Юнг К. Г. Концепция коллективного бессознательного. URL: http://booksonline.com.ua/view.php?book=134306</p>	<p><u>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</u></p> <p><u>2. Відповіді на питання і доповнення.</u></p> <p><u>3. Доповідь/презентація.</u></p> <p><u>4. Складання словнику з термінів:</u> міф, архетип, сучасна міфологія, міфологізація свідомості, масова культура, міфологічна картина світу. 6 год.</p>	<p>1 - 2</p> <p>1 - 3</p> <p>2 - 6</p> <p>1 - 2</p>	Тиждень 11
Тиж. 12. 2 акад. год.	<p>Розділ 2. Соціокультурні особливості сучасного культурного простору</p> <p>Тема 6. Цифрова культура, новітні технології в культурі та мистецтві.</p>	Практичне (семінарське) заняття	<p><u>Основна література:</u></p> <p>1. Жданов С. Цифровая гигиена: как пользоваться соцсетями, не давая им использовать вас (2018). URL: https://knife.media/digital-hygiene/</p> <p>2. Лисенкова А. А. Цифровые медиа как зеркало современной культуры. Научное обозрение: электрон. журн. 2018. № 1. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovye-media-kak-zerkalo-sovremennoy-kultury</p>	<p><u>1. Аналіз основних питань, що розглядаються в темі.</u></p> <p><u>2. Відповіді на питання і доповнення.</u></p> <p><u>3. Доповідь/презентація.</u></p> <p><u>4. Складання словнику з термінів:</u> цифрова культура, соціальні мережі, інформаційні технології, комунікаційна культура, віртуалізація.</p>	<p>1-2</p> <p>1 - 3</p> <p>2 - 6</p> <p>1-2</p>	Тиждень 12

<p>Соціальні мережі як основа сучасної комунікаційної культури</p> <p>1. Поняття цифрової культури. Інформаційні технології в соціокультурній сфері.</p> <p>2. Віртуалізація сучасного суспільства та особливості мережевої культури, концепції інформаційного суспільства.</p> <p>3. Мережеві комунікації як універсальний спосіб структурування соціального простору. Роль соціальних мереж у формуванні нового соціального середовища і новому способі масової комунікації.</p> <p>4. Види соціальних мереж (загальної тематики, спеціалізовані, ділові), їх характерні риси, функції та особливості, їх аксіологічний статус у сучасному суспільстві, мережевий етикет. Соціокультурні наслідки соціальних мереж.</p> <p>2 год.</p> <p><i>Підсумкова презент.</i></p>	<p>3. Шапинская Е. Н. Культура в эпоху «цифры»: трансформация культурных форм и эстетических ценностей. URL: http://mic.org.ru/19-nomer-2016/590-kultura-v-epokhu-tsifry-transformatsiya-kulturnykh-form-i-esteticheskikh-tsennostej</p> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <p>1. Информационная эпоха: новые парадигмы культуры и образования: монография / О. Н. Астафьева, Л. Б., Зубанова, Н. Б. Кириллова, Е. В. Никонорова, О. В. Шлыкова и др.; отв. ред. Н. Б. Кириллова. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2019. 292 с. URL: http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/71958/1/978-5-7996-2527-6_2019.pdf</p> <p>2. Костина А. В., Кожаринова А. Р. Конструктивный социальный потенциал массовой культуры: специфика проявления в информационном обществе. М. : ЛЕНАНД, 2015. 256 с.</p> <p>3. Мороз О. Культурные практики цифровой среды. URL: https://postnauka.ru/courses/81311</p> <p>4. Сергеева И. Л. Трансформация массовой культуры в цифровой среде. URL: http://publishing-vak.ru/file/archive-culture-2016-6/5-sergeeva.pdf</p> <p><u>Підсумкова презентація</u></p>	<p>6 год.</p>	<p>5-10</p>	
--	--	---------------	--------------------	--

8. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Основи сучасної культури»:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;
- робота в науковій бібліотеці ЦДПУ ім. В. Винниченка та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- практичне заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни «Основи сучасної культури» застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;

- дослідницький;
- аналітичний;

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

За системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція;
- наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.
-

9. Форми контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

9.1. Поточний контроль

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка аналітичних текстів;
- систематичність роботи на лабораторних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;

- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 10 балів**.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

9.2. Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «**Основи сучасної культури**» передбачена така форма семестрового контролю, як диференційований залік, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

10. Література для вивчення дисципліни

Базова

1. Барт Р. Мифологии. Mythologies / Зенкин С. (пер. с фр.). М.: Изд-во им. Сабашниковых, 2000. 320 с.
2. Білик Б.І. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. К.: ДАКККіМ, 2007. 112 с.
3. Воеводина Л.Н. Мифология и культура: Учебное пос.. М.: Институт общегуманитарных исследований, 2002. 384 с.
4. Гатальська С. М. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. К.: Либідь, 2005. 328 с.
5. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: навч. посібн. для ст-тів вищ. навч. закладів. К.: Кондор – Харків: Одиссей, 2004. 304 с.
6. Матвеева Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. К.: Либідь, 2005. 512 с.
7. Михайло Ю. Антропология. К.: Дакор, 2008. 424 с.

Допоміжна

1. Бархин М.Г. Город. Структура и композиция. М.: Наука, 1986. 264 с.
2. Гіптерс З.В. Культурологічний словник-довідник. К.: Професіонал, 2006. 328 с.
3. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика. К.: Либідь, 2001. 334 с.
4. Ильин В.Г. Город: образ, концепт, реальность (социокультурный анализ). Ростов-на-Дону: Изд-во Ростовского ун-та, 2003. 248 с.
5. Кирилук А. Универсалии культуры и семиотика дискурса. Миф. Одесса: Издательский Дом «Рось», 1996. 141 с.
6. Линч К. Образ города / Пер. с англ. В.Л. Глазычева, сост. А.В. Иконников. М.: Стройиздат, 1982. 328 с.
7. Усов Д.В. Міфологізація свідомості в сучасному суспільстві. *Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності*. К., 1998. С. 53 – 58
8. Усов Д.В. Сучасна міфологія в системі масової комунікації. *Філософія, культура, життя*. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2001. Вип. 11. С. 103 – 114
9. Усов Д.В. Технология создания мифов в современном массовом сознании. *Символ, миф, обряд: Мат-лы междунар. научн. конфер.* К., 2000
10. Юнг К.Г. Об архетипах коллективного бессознательного / Пер. А.С.Руткевича. *Архетип и символ*. М.: Ренессанс, 1991. 304 с. С. 99 – 100

Наукові статті канд. мистецтвознавства О.І. Кириченко

1. Соціокультурні смисли українського народного малярства в сучасному культурному просторі. *У культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва, Культурологічний дискурс сучасного світу: від національної ідеї до глобалізаційної цивілізації*": Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ: 1 – 2 червня 2007 р. Київ: Міленіум, 2007. С.229 – 234
2. Художественный текст наивной живописи в пространстве постмодернистского культурного диалога (Россия – Украина: параллели и сопоставления). *Постмодернизм: взгляд из XXI века. Коллективная монография*. Москва – Киров, 2009. С. 227 – 240
3. Комплексная методология изучения культурного текста провинциального города (на примере Елисаветграда/Кировограда) (розділ навчального посібника). *Теория и методология гуманитарных исследований. Учебное пособие для магистрантов и аспирантов /отв.ред Н.О.Осипова*. Киров: Радуга-пресс, 2013. 213 с. Гл. 6. С.113-137.

Інформаційні ресурси

1. Глобализация и культура: аналитический подход. Сборник научных материалов/ Ответственный редактор Н.В. Тишунина. СПб. Янус, 2003. 172 с. URL: http://aesthetics.philosophy.spbu.ru/upload/userfiles/files/03_glob_kult.pdf
2. Горський В. С. Глобалізація культури як проблема України. URL: http://www.nbuiv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Spec/2002_20-1/21_gorsky_vs.pdf
3. Міщенко М. М. Сучасна культура України (друга половина ХХ –початок ХХІ ст.) : навч.-метод. посіб. з курсу «Історія української культури». Х.: НТУ «ХПІ», 2014. 156с. URL: <https://www.kpi.kharkov.ua/archive/Articles/etic/Mishhenko-M.M.-Suchasna-kultura-Ukrayiny-metodychka.pdf>

11. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, у самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Перед студентами постає система вимог та правил поведінки на заняттях, до їх відома доводяться методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт та інших завдань. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковим для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Основи сучасної культури**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує загальною кількістю 100 балів.

Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів. Блок/Модуль I. Вивчення матеріалу даного блоку передбачає підготовку такого відеоконтенту: *відеопрезентація до практичних занять; відповіді на проблемно-пошукові питання та питання до практичних занять; словник термінів; підсумкова презентація за однією з тем практичних занять (до 50 слайдів); реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).*

Поточне тестування та самостійна робота							Диф. залік		Сума
Змістовий модуль 1							ІНДЗ		
Блок/Модуль I							Презент.		
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5-15	5-15	5-15	5-15	5-15	5-15		5-10	35-100	

12. Підсумковий контроль

Питання до заліку

Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань

Питання для підсумкової оцінки знань:

1. Специфіка сучасної світової культури: вестернізація, європоцентризм, етноцентризм.
2. Концепція інформаційного суспільства та глобального інформаційного простору.
3. Сучасна культурна антропологія та основні підходи до дослідження культури як світу людини.
4. Глобалізація як системне явище, співвідношення глобалізації та культури.
5. Мистецтво та глобалізаційні процеси.
6. Поняття мультикультуралізму та його проявлення в етнонаціональних і регіональних суб'єктах культури.
7. Національна ідентичність як соціокультурний феномен.
8. Історична пам'ять як підґрунтя формування національної ідентичності.
9. Національні культурні традиції та їхня роль у сучасній культурі.
10. Формування національно-культурної ідентичності українського народу в процесі глобальних трансформацій українського суспільства.
11. Місто як культурний простір і центр генерування культури.
12. Форми соціокультурної специфіки міста.
13. Формування нових видів міської культури (Інтернет-культура, комунікативна культура, ділова культура, імідж-культура).
14. Функціонування міфу як способу побудови сучасної картини світу.
15. Міф та архетип як зброя ідеологічних програм державного устрою та політичних систем.
16. Міфологізація масової культури.

17. Архетипи національної культури як відображення міфологічних світоглядів української нації.
18. Інформаційні технології в соціокультурній сфері.
19. Мережеві комунікації як універсальний спосіб структурування соціального простору.
20. Види соціальних мереж (загальної тематики, спеціалізовані, ділові), їх характерні риси, функції та особливості.

Завдання наприкінці вивчення Блоку/Модулю:

1. Презентації до практичних занять.
2. Відповіді на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання до практичних занять.
3. Словник термінів (до практичних занять).
4. Підсумкова презентація за однією з тем практичних занять.
5. Реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).

Вимоги до відповідей на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання на практичних заняттях:

1. Відповідь повинна мати обґрунтовані судження з використанням знань про явище, що вивчається.
2. Проблемно-пошукові питання надаються для осмислення лекційного матеріалу, відповіді мають бути повними, точними, спиратися на отримані знання та доповнюватися знайденими самостійно фактами.
3. До практичних занять студент готується за планом, на кожне питання робить коротку та змістовну презентацію, аналізує та узагальнює матеріал.

Критерії оцінювання відповідей на проблемно-пошукові питання із засвоєння лекційного матеріалу та питання на практичних заняттях:

7 – 10 б. - відповідь на поставлені до самостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

4 – 6 б. - відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база; у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 3 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент дає відповідь у формі висловлювання (судження), не використовуючи знань з теорії та історії образотворчого мистецтва, відповідь має не самостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Вимоги до складання термінологічного словнику:

1. Терміни для пояснення надані в кожній темі.
2. Пояснення термінів повинно бути повним і змістовним.
3. Словник оформлюється в зошиті або на картках.
4. Додавання ілюстрацій для уточнення деяких термінів сприяє повноті опису.
5. Студент вільно оперує термінами, які виписує для словнику.

Критерії оцінювання термінологічного словнику:

- 3 б.** – студент склав словник точно, відповідно вимог, добре орієнтується в термінології.
- 2 б.** – словник має не зовсім повні пояснення термінів, студент орієнтується в термінології.
- 1 б.** – наявні неточності та неповнота пояснення термінів, студент допускає помилки в трактуванні термінів.
- 0 б.** – словник складений випадково, нашвидку, не відповідає вимогам, студент не орієнтується в термінах.

Вимоги до презентації:

Вимоги до структури презентації:

- титульний слайд містить назву презентації та прізвище виконавця;
- вступ, в якому представлені цілі та завдання теми;
- логічне завершення презентації, що містить висновок та узагальнення.

Вимоги до змісту презентації:

- відповідність змісту презентації поставленій меті;
- відсутність фактичних помилок, достовірність поданої інформації;
- лаконічність тексту на слайді (не перевантажувати слайди текстовою інформацією);
- завершеність (зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено);
- стислість викладу, максимальна інформативність тексту;
- відповідність зображень змісту презентації.

Вимоги до оформлення презентації:

- використання єдиного стилю оформлення;
- відповідність графічного стилю оформлення презентації її змісту;
- використання для фону слайда нейтрального тону;
- запобігання перенавантаженню текстом та різними деталями;
- використання не більше трьох кольорів на одному слайді (один для фону, другий для заголовків, третій для тексту);

- форматування тексту, виокремлення важливих його частин жирним шрифтом;
- для оформлення презентації слід використовувати стандартні, широко поширені шрифти: Arial, Tahoma, Verdana, Times New Roman, Calibri і ін.;
- дотримання прийнятих правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту (відсутність точки в заголовках і т.д.).

Розташування інформації на слайді:

- на слайді повинні розміщуватися картинка і текст;
- під картинкою повинен розташовуватися напис (автор, назва, час створення);
- інформація, подана привабливо, оригінально, звертає увагу глядачів.

Вимоги до тексту та зображень на слайді:

- текст має читатися на тлі слайда презентації (текст виразно видно на тлі слайда, використання контрастних кольорів для фону і тексту);
- кегль шрифту повинен бути не менше 18 розміру (для заголовків – 20 - 22);
- використання шрифтів без зарубок;
- якість зображення (контраст зображення по відношенню до фону).

Обсяг презентації:

- для доповіді на практичному занятті не менше 8-12 слайдів;
- підсумкова залікова презентація – 35 - 40 слайдів;

Критерії оцінювання презентації:

Презентація оцінюється за наступними критеріями:

- Відповідність теми змісту презентації
- Глибина, повнота розкриття теми
- Логіка викладення матеріалу
- Термінологічна чіткість
- Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння критично оцінити її
- Вміння дібрати найсуттєвіший матеріал, укласти тези для короткого виступу
- Оформлення презентації згідно вимог

7 - 10 б. – Зміст презентації відповідає темі, витримана послідовність та логіка викладення матеріалу. Спостерігається термінологічна чіткість, фактична точність. Відсутні орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді (риторичні уміння; уміння розгорнути думку у відповідності до рамок доповіді; уміння визначити особисту позицію; уміння тримати контакт із аудиторією, правильність мови).

4 - 6 б. – Матеріал викладений у презентації послідовно, відповідає логіці. Інколи простежується порушення фактичної точності. Наявні незначні орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Виявляє достатньо умінь усної доповіді.

1 - 3 б. – План викладення матеріалу в презентації недосконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки. Наявні фактичні, орфографічні, граматичні та стилістичні помилки. В оформленні є деякі недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час виступу студент вільно орієнтується у матеріалі, але висловлює свої думки недостатньо аргументовано. Виявляє лише окремі уміння усної доповіді.

0 б. – Презентація створена нашвидку, фрагментарно, позначена несамостійним підходом до виконання. План відсутній або не відповідає змісту, матеріал фрагментарний. Тема не розкрита. Під час виступу студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності, оперує лише загальними фразами. Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Методичні рекомендації до виконання рефератів:

Реферати з дисципліни «Основи сучасної культури» виконуються на підставі вивчення основних тем, рекомендованих джерел та самостійної роботи студентів. Обрана для реферату тема має осмислюватись і глибоко вивчатися по запропонованій літературі до теми. Реферат повинен бути інформативним, об'єктивно передавати зміст первинного тексту, коректно оцінювати матеріал. Реферати можуть мати узагальнений, історичний, історико-теоретичний, аналітичний та інші напрями.

Реферат може бути репродуктивним (відтворювати зміст первинного тексту) та продуктивним. Репродуктивні реферати бувають двох видів: реферат-конспект та реферат-резюме. Реферат-конспект містить фактичну інформацію, відомості про методи дослідження, отримані результати. Реферат-резюме містить лише основні положення. Продуктивні реферати – реферат-огляд, реферат-доповідь. Реферат-огляд – зіставлення різних точок зору стосовно конкретного питання. Реферат-доповідь має розгорнутий характер, містить аналіз інформації першоджерел, об'єктивну оцінку проблеми. Студенти повинні вміти аналізувати самостійно твори художників різних епох, представників різних стилів, напрямів, вміти описувати пам'ятники архітектури з точки зору стильових відображень епохи, тому при виконанні рефератів обрані ними твори мистецтва описуються за схемою:

1. Автор, назва, рік створення, техніка виконання.
2. Вид мистецтва і жанр, якому належить твір.
3. Визначити головні риси цього виду та жанру.
4. Якими виразними засобами художник створює образ у цьому творі (композиційні прийоми, колорит, малюнок та інші).
5. Порівняння твору з іншими в творчості художника або існуючими в данній епохі в інших митців.
6. Чим вам цікавий цей твір.

Вимоги до виконання реферату:

- реферат має складатися з двох частин;
 - в частині першій викладається історія питання;
 - в частині другій аналізуються пам'ятники мистецтва;
- обов'язково підбирається ілюстративний матеріал, при необхідності виконуються малюнки, таблиці, схеми та ін.
- Об'єм тексту реферату повинен бути понад 15 сторінок (комп'ютерного набору, нумерованих).

Вимоги до оформлення реферату:

1. Обкладинка – за стандартом ВНЗ.
2. Розробляється план викладання матеріалу з вказівкою номерів сторінок по розділам.
3. Кожний розділ в тексті має назву, друг від друга розділи відділені інтервалом.
4. Текст доповнюється ілюстрованим матеріалом. Додаток в вигляді кольорових копій (формату А4) або репродукцій тих творів, які студент обирає для аналізу (2 – 3 сторінки).
5. Список використаної літератури (не менш 5 найменувань) додається в кінці основного тексту

реферату в алфавітному порядку і за бібліографічним стандартом, наприклад:

Якщо вказується посібник або монографія:

Кравич Д.П. и др. Українське мистецтво. У 3 ч. – Ч.1. – Львів: Світ, 2003. – 256 с., іл.

Якщо це стаття з журналу, збірника, енциклопедії тощо:

Сніжко В. Ідеологія терену // Образотворче мистецтво - 2003, № 2 – с.29-31

Критерії оцінювання:

Реферат оцінюється за наступними критеріями:

- Відповідність теми змісту і формі реферату
- Глибина, повнота розкриття теми
- Логіка викладення матеріалу
- Термінологічна чіткість
- Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння критично оцінити її
- Власне бачення проблеми дослідником, творчий характер роботи
- Якщо реферат є основою усного повідомлення, враховують і вміння дібрати найсуттєвіший матеріал, укласти тези для короткого виступу
- Оформлення реферату згідно вимог

7 - 10 б. – Робота самостійна, творча. Зміст і форма реферату відповідає плану. У рефераті витримана пропорційність частин. Матеріал викладений логічно й послідовно. Спостерігається термінологічна чіткість. Відсутні фактичні, орфографічні, пунктуальні, граматичні та стилістичні помилки. Реферат оформлений згідно вимог. Обсяг відповідає нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді (риторичні уміння; уміння тримати тезу та розгортати її у відповідності до рамок доповіді; уміння визначити особисту позицію; уміння тримати контакт із аудиторією, правильність мови).

4 - 6 б. – Простежується творчий підхід до виконання реферату. Матеріал викладений послідовно, відповідає плану. Інколи простежується порушення логіки. Структура відповідає формі реферату. Наявні незначні фактичні, орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки. Реферат оформлений згідно вимог. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Виявляє достатньо умінь усної доповіді.

1 - 3 б. - Простежується спроба підійти до написання реферату самостійно і творчо. Однак план реферату недосконалий, у ньому спостерігається змішування цільових установок. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, установлювати співвідношення між частинами. Наявні фактичні, орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки. У оформленні є деякі недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі, але висловлює свої думки недостатньо аргументовано. Виявляє лише окремі уміння усної доповіді.

0 б. – Реферат написаний на швидку, фрагментарно, позначений несамоостійним підходом до виконання. План відсутній або не відповідає змісту й формі. Тема не розкрита. При захисті студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Основи сучасної культури» в процесі виконання практичних завдань (до заліку)

1. Поточне оцінювання здійснюється протягом всього семестру в процесі виконання завдань на практичних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять або при бажанні підвищити попереднє оцінювання).

10 – 15 б. - студент отримує в тому випадку, якщо він продемонстрував досконале знання та розуміння понятійного апарату з теми заняття, вільне оперування термінологією, відповідь на поставлені до самоостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати культурні явища, послідовно і логічно виявити його основні якості, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису:

6 – 9 б. - виставляється за відповідь, яка майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз культурних явищ проведено без проявлення чіткого їх розуміння:

1 – 5 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз культурних явищ має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду явища. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені поняття з теми, дає відповідь у формі висловлювання (судження), крім того відповідь має не самоостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Основи сучасної культури» в процесі виконання самоостійних завдань

До самоостійного опрацювання кожної теми надається певна кількість годин. Оцінки за самоостійну роботу виставляється за результатами виконання окремих завдань за шкалою від 1 до 15 б.

10 –15 б. - студент отримує в тому випадку, якщо матеріал, що був підготовлений самоостійно (зокрема написаний реферат за обраною темою, самоостійно описані та проаналізовані культурні явища, виконаний словник термінів), має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати явища сучасної культури, послідовно і логічно виявити їхні основні якості, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

6 – 9 б. - виставляється за завдання, які виконані у повному обсязі, мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У певних завданнях трапляються окремі неточності, аналіз культурних явищ проведено без їх чіткого розуміння.

1 – 5 б. – виставляється за виконання завдань у неповному обсязі. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз культурних явищ має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду явища. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті реферату та аналізі і описі явищ сучасної культури наявні фактичні помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, розглядає лише розрізнені поняття з теми, аналізує культурні явища неглибоко, без їхнього розуміння, аналіз не має самостійного характеру, є грубі фактичні помилки.

Таблиця критеріїв оцінювання з дисципліни «Основи сучасної культури»

Фахові компетентності	Показники	Бали
-----------------------	-----------	------

<p>1. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями культурологічної науки; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології сучасної культури; оцінювати нові відомості та інтерпретації культурних явищ.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації теоретичних категорій культури. 2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світової та української культури, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з основ сучасної культури у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку культури, впроваджувати український та зарубіжний культурологічний досвід.</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 5</p>
<p>2. Здатність сприймати новітні концепції в галузі культури, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.</p>	<p><u>Знання:</u> 1. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації теоретичних категорій культури. 2. Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток. 3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p>

	<p>надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світової та української культури, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з основ сучасної культури у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку культури, впроваджувати український та зарубіжний культурологічний досвід.</p>	1 - 5
<p>3. Здатність володіння сучасною культурою наукового гуманітарного дослідження, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</p>	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації теоретичних категорій культури.</p> <p>2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світової та української культури, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з основ сучасної культури у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку культури, впроваджувати український та зарубіжний культурологічний досвід.</p> <p>3. Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним</p>	<p>1 - 4</p> <p>1 - 4</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 5</p> <p>1 - 4</p>

	забезпеченням.	
4. Здатність використовувати професійні знання у практичній діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації теоретичних категорій культури.</p> <p>- Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток.</p> <p>- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (-ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп</p>	<p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 – 3</p> <p>1 – 5</p>

	різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових культурних практик.	
5. Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями.	<p><u>Знання:</u></p> <p>1. Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток.</p> <p>2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.</p> <p><u>Уміння:</u></p> <p>1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (-ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових культурних практик.</p>	<p>1 – 3</p> <p>1 – 4</p> <p>1 – 5</p> <p>1 - 4</p> <p>1 - 4</p>

Особливості перескладання

- Студент не допускається до семестрового контролю з ОСК, якщо він не виконав усіх видів робіт, завдань (презентації, словник термінів, реферати та ін.), передбачених робочим

навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни, або має незадовільні обидві атестації з дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з дисципліни допускається не більше двох разів. При повторному перескладанні екзамен (залік) у студента може приймати комісія, яка створюється завідувачем кафедри. Оцінка комісії є остаточною.

Перескладання екзаменів (заліків) здійснюється тільки після закінчення екзаменаційної сесії протягом канікул.

Якщо студент був допущений до складання семестрового контролю, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти екзамен (залік) і має заборгованість.